

διέσωζεν ἐν τῇ νήσῳ ἀμυδρόν τι φῶς ¹, λαμπρότερον ἑφεξῆς γενόμενον. Ἐν Κρήτῃ τὰ γράμματα ἐκαλλιεργοῦντο θερμῶς, εἰμὴ ἀρχαιότερον, περὶ τὰ μέσα εἰς ΙΣΤ' Ἐκατ. (1550), νέοι δὲ Κρήτες ἱκανοὶ χάριν μαθήσεως κρείττονος μετέβαινον εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας ². Ἐν Χάνδακι (Ἡρακλείῳ), ἐν τῷ τοῦ Σινᾶ εὐρυχώρῳ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Μετοχίῳ, τῷ εἰς τέμενος μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς νήσου (1670) μετατραπέντι, προθυμία ἀξιοπαίμων τῶν Συναϊτῶν συνέστη τῷ 1550 Σχολὴ Ἑλληνικὴ, παραταθεῖσα μέχρι τῆς κατὰ τῆς νήσου τῷ 1640 ἐκστρατείας τῶν Ὀθωμανῶν ³. Πρῶτος αὐτῆς Σχολάρχης ἀναφέρεται Ἰωάννης ὁ Μυρζίζινος ἢ Μορζίνος, Κρής, ᾧ καὶ Κρούσιος τυβίγγηθεν ἐπέσελλεν ⁴. Ἐν αὐτῇ ἐδίδασκεν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν Μελέτιος ὁ Βλαστός (1550), παρ' ᾧ καὶ Μελέτιος ὁ Πηγᾶς ἐμαθήτευσεν ⁵, Ἰωάσαφ ὁ Δορυανὸς (1550), παρ' ᾧ ἐμαθήτευσεν Μάξιμος ὁ Μαργούνιος ⁶. Ἐδίδαξαν ἐπίσης ἐν Κρήτῃ Μελέτιος ὁ Πηγᾶς (1580) ⁷, Μάξιμος ὁ Μαργούνιος (παρ' ᾧ ἐμαθήτευσεν καὶ Κύριλλος ὁ Δούκαρις ⁸), ὅστις Μητροφάνει τῷ λογιωτάτῳ Ἠγουμένῳ

(1) Μ. 'Ρενιέρη ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 4—5

(2) « Propter eam (antiquam linguam) discendam Italiae quoque Aca-
demias a Peloponnesiis, Cretensibus, Chiis adire. » Turcograec. σελ. 246.
πρβλ. 'Ελληνομνήμ. Δ', 231—.

(3) Μ. 'Ρενιέρη ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 4—5. « In Cypro et Candia aliquos esse, qui populum publice doceant audio. » Dav. Chytraei de Statu Ecclesiarum hoc tempore in Graecia etc. Francofurt. 1583 σελ. 70. Κωνσταντίου Α' τοῦ ἀπὸ Σιναιίου Περὶ τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς ἐν τῷ Περιοδικῷ κτλ. σελ. 294—295.

(4) Αὐτόθι.

(5) Γερμανοῦ Γρηγορᾶ Μελέτιος ὁ Πηγᾶς ἐν Πανδ. Θ'. 254. Βρετοῦ Α', 239. Μαργουνίου ἐπιστ. 8 σελ. 16 τοῦ 'Αριτζιανοῦ κώδικος.

(6) « Ἀλλὰ γὰρ πρὸς θᾶτερον ἤδη τὸ τῆς ἐπιστολῆς φιλικὸν εἶδος μεταπορθημεύεσθω μοι καὶ πρὸς τὸν ἐμὸν πατέρα καὶ φίλον καὶ διδάσκαλον, καὶ ὅτι ἂν τις εἴποι τῶν τιμίων μεταβαίνειτω Ἰωάσαφ τὸν σοφώτατον. » Μ. Μαργουνίου ἐπιστ. 168 σελ. 365 τοῦ 'Αριτζιανοῦ κώδ.

(7) Γ. Γρηγορᾶ ἔνθ. ἀνωτ. Μ. Πηγᾶ ἐπιστ. ρκζ' τοῦ τῆς Θεολ. Σχολῆς ἐν Χάλκῃ κώδ.

(8) Κωνσταντίου Α' τοῦ ἀπὸ Σιναιίου 'Απαρίθμησις κτλ. ἐν 'Ἐφημ. Φιλομαθῶν ἀρ. 464.